



Tadqiqot.uz

XALQARO ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA

**SOHA LINGVISTIKASI: TILSHUNOSLIK
VA TIBBIYOT INTEGRATSIYASINING
MUAMMOLARI, YECHIMLARI HAMDA
ISTIQBOLLARI**

**10-NOYABR
2021**

BUXORO, UZBEKISTAN

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

SOHA LINGVISTIKASI:
TILSHUNOSLIK VA TIBBIYOT
INTEGRATSIYASINING
MUAMMOLARI, YECHIMLARI
HAMDA ISTIQBOLLARI
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
materiallari

Buxoro, 10-noyabr, 2021-yil

© Tadqiqot.uz

**MINISTRY OF HIGHER AND SECONDARY SPECIAL
EDUCATION OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN**

BUKHARA STATE UNIVERSITY

**LINGUISTICS OF DIFFERENT
FIELDS:
PROBLEMS, SOLUTIONS AND
PROSPECTS OF LINGUISTICS
AND MEDICAL INTEGRATION**

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

Bukhara, November 10, 2021

**МИНИСТЕРСТВО ВЫСШЕГО И СРЕДНЕГО
СПЕЦИАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ
УЗБЕКИСТАН**

БУХАРСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

**ОТРАСЛЕВАЯ ЛИНГВИСТИКА:
ЗАДАЧИ, РЕШЕНИЯ И
ПЕРСПЕКТИВЫ
ЛИНГВИСТИКИ И
МЕДИЦИНСКОЙ ИНТЕГРАЦИИ**

**МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ
КОНФЕРЕНЦИЯ**

Бухара, 10 ноября 2021 г.

© Tadqiqot.uz

“Soha lingvistikasi: tilshunoslik va tibbiyot integratsiyasining muammolari, yechimlari hamda istiqbollari” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari.–Buxoro: Tadqiqot.uz, 2021.

Buxoro davlat universiteti O`zbekiston Respublikasi oliy va o`rta maxsus ta`lim vazirligi, O`zbekiston Respublikasi innovatsion rivojlanish vazirligi, O`zbekiston Respublikasi sog`liqni saqlash vazirligi, O`zbekiston Respublikasi tadqiqot.uz. markazi, Buxoro davlat universitetining Pedagogika instituti bilan hamkorlikda “Soha lingvistikasi: tilshunoslik va tibbiyot integratsiyasining muammolari, yechimlari hamda istiqbollari” mavzusida xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya o`tkazdi.

O`zbek, rus, ingliz tillaridagi mazkur konferensiya materiallarida tilshunoslikda til, shaxs, jamiyat munosabatlari tadqiqi muammolari va innovatsion g`oyalar tizimini shakllantirish istiqbollari; o`zbek tili tibbiyot leksikografiyasi va terminologiyasini rivojlantirish ijtimoiy zaruriyat; tibbiyot ta`limida lingvokulturologiya va psixolingvistikaning ahamiyati hamda dolzarbligi; tibbiy birliklarning lingvopoetik tadqiqi; amaliy filologiyani rivojlantirish kabi mavzular doirasida mulohaza yuritilgan.

Mas`ul muharrir

**filologiya fanlari doktori,
professor Abuzalova M.Q.**

Taqrizchilar

**filologiya fanlari nomzodi,
dotsent Nazarova S.A.**

**filologiya fanlari nomzodi,
dotsent G`aybullayeva N.I.**

**tibbiyot fanlari doktori (PhD),
dotsent Ixtiyarova G.A.**

**To`plovchi va nashrga
tayyorlovchi**

**pedagogika fanlari nomzodi,
professor Yuldasheva D.N.**

Mazkur to`plamga kiritilgan maqolalar va tezislarning mazmuni, statistik ma`lumotlar hamda bildirilgan fikr hamda mulohazalarga mualliflarning o`zlari mas`uldirlar.

© Buxoro, Tadqiqot.uz, 2021

Ўзбекларнинг мулоқот нутқида бу каби мисоллар кўп учрайди.

Адабиётлар:

1. Миртожиев М.М. Ўзбек тили семасиологияси. – Тошкент: Mumtoz so‘z, 2010. – 288 б. <https://www.twirpx.com/file/3052388/>
2. Гулямова Ш.К. Ўзбек тили эвфемизмларининг гендер хусусиятлари: филология фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD) диссертацияси автореферати. – Бухоро, 2020. <http://213.230.96.51:8090/files/ebooks>
3. Дилором Юлдашева (Dilorom YULDASHEVA). Профессиональные фразеология (Professional Phraseology). International conference on academic studies in philology (BICOASP) 26-28 September 2019 Bandırma <https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/60539392/>
4. Шомақсудов А., Расулов И., Қўнғуров Р., Рустамов А. Ўзбек тили стилистикаси. – Тошкент: Ўқитувчи, 1983. – 248 б. <https://www.twirpx.com/file/1070737/>
5. Файбуллаева Н.И. Ўзбек тилида тиббий эвфемизмлар (тиббий даврий нашр материаллари асосида): Филология фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD) диссертацияси автореферати. – Бухоро, 2019. – 50 б. <http://library.ziyonet.uz/uzc/book/108708>

«Ант» драмалық дастанының тарихи және фольклорлық негізі Historical and folklore basis of the dramatic saga "The Oath"

Қалиев Еркін Мұратұлы*
10.5281/zenodo.5685988

Annotation. In this article, the drama "The Oath" by the writer-playwright T. Akhtanov was the core of the study. The problems of folklore heritage, patterns in drama, historical searches, and the transformation of historical reality into an artistic solution are studied.

Keywords: *drama, historical reality, artistic solution, historicity, folklore*

Т.Ахтанов драматургиясында «Анттың» орны өзгеше. Шығарма тарихи кезең шындығын тартыс үстінде ашуға жасалған батыл қадам, іргелі ізденіс болды. «Шынында «Ана дауысындағы» драмалық сарын мынау «Антта» анық ауыр трагедияға соғады. Сөз саптау, тілдік ізденіс жөнінен де, тақырып тереңдігі мен кейіпкердің кесек ірілігімен де бұл пьеса өміршең туындылар қатарына жатады», - деп жазды сыншы Т.Тоқбергенов [Тоқбергенов, 191: 29]. «Дағдарған елді тар қиядан алып шығар ұл бар ма? Қайдасың, азамат...» деп аяқталатын трагедияның айтар ойы, меңзер тұсы әрідіе. Қазақ елі ХVIII ғасырдың басында бодандыққа қандай жағдайда келді? Ата-бабаларымыздың жеке мықты мемлекет болып қалыптасуына ықпал болған қандай жайлар? Міне, осы тәрізді уақыт шындығын ашуға ұмтылыс – «Анттың» негізі.

Халықтық бірлік- шығарманың басты ой қазығы. Мұнда ынтымағы жетпеген елдің ауыр қайғысы, жеке мемлекет бола алмау қасіреті бар. Бұл – өткеннің бүгінге сабағы. Әсіресе, тәуелсіз мемлекет боламыз деген қазіргі

* ЖОББ «Білім» мектеп-гимназиясының қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі

кезеңге тарих тағылымы болса керек. Шығармаға уақыттың, қоғамның қатыстылығы туралы кейін жазушы «Егемен Қазақстан» газетіндегі сұхбатында былай дейді: «Мен «Антты» жазғанда оны бір мерекеге арнағаным жоқ. Баяғыдан көңілімде, іште пісіп жүретін 1956-1957 жылдары болу керек бір кітаптарда Әбілқайыр Ресейге қосылып, той жасады дегенді оқығанда Әбілқайырдың кешке қарай төбе басына шығып, осының арты не болар екен- деп жалғыз ойланып қалған бейнесі көз алдыма келеді. Бұл «апырай, сонда не ойлады екен?» деген образ болатын. Жазушының көркем туынды жазғанда өз ойы, ұсынған түп қазығы болады. Бұл ойды айтып жеткізуді мұрат тұтпай, қолға қалам алмайды. Ал тарихи туындының жөні бүлек. Әбілқайырды алғанда қазақ баласының бірлігі үшін бір ауыз сөз айтқым келеді. Ол кезде атын атап тұрып ұлттық бірлікке шақырсаң ұлтшыл атануың қиын емес. Сол пікірді мен Әбілқайыр, оның ар жағында тұрған халық арқылы айтсам керек. Бұл өзі жай пьеса емес, трагедия ғой. Трагедия деуге болмаған соң драмалық пьеса деп айдар тағуға мәжбүр болдым. Егер уақытында байқай алған, терең мән берген адам болса трагедияның түп қазығы-Төле бидің монологы, толғанысы» [Ахтанов, 1984: 6].

«Бір-біріңе қотыр тушанды қиыспаған ағайын(қотыр туша-малдың ең нашары) ырғын дәулетің жауда қалды. «Жаның шықса да жақыныңа берме, жиған-тергенің жатқа бұйырсын», -деп құдай тағала қарғап па еді бұл қазақты»-дейді [Ахтанов, 1984: 393]. Бұл трагедияны ұстап тұрған дінгек осы. Бұдан артық қалай айту керек. Ол кезде осылай түсіндірмесең басқа жолы жоқ еді, басты мәселе халық трагедиясын көрсету еді.

Т.Ахтановтың «Ант» трагедиялық дастаны - қазақ халқының XVIII ғасыр басындағы тарихи- әлеуметтік шындығын көрсетуге құрылған. Соның ішінде осы пьесаны жазуына үлкен екі оқиға негіз болды. Біріншісі- Ресей патшалығына Кіші жүз хандығының ант беріп, қол астына кіруі. Екіншісі- осы ірі тарихи актінің зор қиындықпен шешілуі, тіпті шиеленіскен қанды оқиғаға соқтыруы. Мұның түпкі себебі жоңғар мен қазақтың небір замандарға созылған соғысының зардабы. Қазақ халқының бірігіп ел болып, хандық құрғаны 1465 жылдан, Ресейге қосылуы 1731 жылға дейінгі 275 жыл ішінде төңірегіндегі жұртпен әр кез ірілі-уақты қағыс – соғыспен өмір өткізді. Бұл феодалдық қоғамның тағылық заңының салдары.

Үш бөлімнен тұратын драма-дастанда (автор осылай атаған) «Түнгі сыр», «Бопай қыз», «Ақтабан шұбырынды», «Сардар сайлау», «Аңрақай», «Бідырау», «Арпалыс», «Ант» тақырыптарына бөлініп пьесаның композициясы айқындалған. Шығарма нақтылы бір жұмыр сюжетке құрылмағандықтан автор уақыт пен оқиғаны кең қамту ниетінде осындай тәсілге барған. Бұл әдіс жалпы драматургияда жат болмағанымен, қазақта тың. Әр тақырып тарихи жайға жанасып, драманың түпкі идеясына саяды және негізгі қаһарман Әбілқайыр ісінен ажырамай оның характерін толыстыруға септігі тиеді.

Пьесадағы басты тұлға Әбілқайырға автор ел басына күн туып тұрған қиын- қыстау шақтың ауыр жүгін артқан. 1723 жылғы жоңғардың ауыр соққысынан ойсырай жеңілген, бет- бетіне бытырай босып кеткен халықтың есін жиюы оңай болмады. Қазақ жерінің шығысы мен оңтүстігі жау қолында

қалды. Жоңғарлар ілгері ентелеп, үнемі шабуылдаумен болды. Әбілқайырдың хандық еткені осындай қиын кез еді. Өз Тәуке дәуіріндегідей емес, елді бөлшектеп әлденеше хан мен сұлтандар биледі. Әбілқайыр бір-ақ жүздің, Кіші жүздің ханы еді. Әр хандық өз бетімен өз тұсына келген жаумен ұрыс жүргізіп отырды. Қазақ елі мен жері бір орталыққа бірікпеді. Осы бытыраңқылық жоңғарға да, басқаға да қолайлы жағдай жасап, қазақты арадай талап, үнемі шығынға ұшырата берді. Халық қасарысып қарсы тұра білді.

Міне, осындай ірі зардаптар сайып келіп халықтың ашу-кегін бір арнаға құюға тиіс еді. Ол солай болды да, қазақ елі «Аңырақай» аталған зор майданда жоңғардың бетін қайтарып, қайрат жасады. Үш жүздің ел болып бас қосып Әбілқайырды қол басы сайлады. Бұл бірігу де оңайға түспей таластартыспен шешілген еді. Қайып хан, Сәмеке хан, Барақ сұлтандар Әбілқайырдың бағын арттырып, дәрежесін көтергісі келмеді. Ел қамын ойлаудан гөрі әрқайсысы өз мәртебесінің биік болуына тырысты. Елдің бірігіп жоңғар бетін қайтаруына мұрындық болғандар халықтан шыққан батырлар мен билер еді.

Т.Ахтанов осы бір үлкен істегі қаһарманының қайраткерлігін, өзге хан-сұлтаннан ойының озығын, ел бірлігін тілейтін және билігінің де биік болуын арман ететін құлқын Әбілқайыр образы етіп көрсетеді. Өзге хан-сұлтандарды бұдан қораш, таяз, бақталас етіп суреттейді. Әбілқайырдың түп есебін, ірі есебін Сауран сұлтан жетік білмейді. Сауран мен Керей Бөкенбай батыр Әбілқайырдың ел бірлігін сақтағысы келетін ниетін қолдайды. «Пьесадағы Әбілқайыр, Қайып, Сәмеке, Барақ, Төле би, Бәтимә (Бопай), Бөкенбайлар тарихи белгілі адамдар. Сауран сұлтан автор қосқан персонаж. Біздің ойымызша, Сауранның прототиптері: тарихқа мағлұм Барақ сұлтан мен Жәнібек батыр болса керек- ті. Барақ сұлтан Әбілқайырмен бақталас, бітіспес дұшпан, ал Шашақ Жәнібек ханға жекжат, жаһаттасы, оның жолын қолдаушының бірі. Жазушыға осы екі кереғар характерді өз қалпында пьесасына қабылдауына болатын да еді» [Тебегенов, 2011: 46].

Бұл –«Ант» драмасының тарихи негізі, ал фольклорлық негізі драмада басы ашық тұрған мәселе. Алдымен, драма оқиғасының болған кезеңі тарихи нақты болғанмен, кейінгі дәуірге ауызша дәстүрлер арқылы да жетті. **Кезінде әйгілі Мұхтар Әуезов бір ой сабақтапты: «Қазақ театр өнері біздің заманымызда басталғанына біз қуаныштымыз. Бірақ сол қуанышпен бірге, біз ірі өнердің келешегі үшін жауапты екендігімізді де ұмытпауымыз керек»[80].** Ұлы жазушының осы аманатына адалдық танытқан Тахауи Ахтанов ұлттық драматургияның жанрлық сипатының қанат жаюына аса пейілді болып, әлемдік сахна туындыларының заңдылығына жауап бере алатындай дүниелер жазды. Әрине, бұл ретте біз Т.Ахтановтың ұлттық драматургиямыздың негізін қалаушылардың көш басында тұрған осы Мұхтар Әуезов, Жүсіпбек Аймауытов, Бейімбет Майлин, Ғабит Мүсірепов сынды алыптар шоғырының заңды жалғасы екенін үнемі ескеріп отырамыз.

Жалпы, Т.Ахтанов қаламынан туған дүниелердің барлығына да биіктік пен тереңдік тән екенін айтар едік. Ол өмір-өнерге әкелген жүздеген

кейіпкерлер, алуан бейнелер бұл күнде ұлтымыздың асыл қазынасына айналды. Т.Ахтанов есімі бүгінгі ұрпақ үшін әдебиеттегі шыншылдық пен әділдіктің синонимі іспеттес. Тахауи Ахтановтың драматургиядағы алғашқы қадамы өткен ғасырдың алпысыншы жылдарымен тұспа-тұс келді. Бұл кезең — сталиндік тоталитаризмнің солақай саясатының қатаң сынға алынып жатқан жылдары болатын-ды. Сонда да болса, сол кезде де, кейін де кеңестік өнер саласы кеңестік уақыттың идеологиясымен һәм саясатымен тығыз қарым-қатынасын еш үзген жоқ. Өйткені өз уысынан еш нәрсені шығармау, әр нәрсені «цензуралық» көзбен жіті бақылау идеологияның басты ұстанымы еді.

Алайда қайсар қаламгер Т.Ахтанов өз шығармаларында сол кеңестік идеология айтқызбаған дүниелерді астарлап жеткізді. Оның драмаларында ұлттық құндылықтар мен елдік рухқа қатысты толғамдар ерекше көрініс тапты. Тахауи Ахтанов — шебер драматург. Т.Ахтановтың драматург ретіндегі қарым-қабілеті мен суреткерлік эстетикасын айрықша танытқан сахналық шығармалары ұлттық театрымызды көркемдік пен әлеуметшілдіктің жаңа биіктеріне жеткізді. Т.Ахтановтың «Ант» драмасындағы фольклорлық сарындарды саралау барысында, алдымен, көркем әдебиеттің үш тегінен тарап, өзектесіп жатқандығын байқаймыз. Әдебиеттің эпос, лирика, драма-сынды үш тегіне тән дәстүрлер драманың өн бойында да тұнып тұр. «Эпостық дәстүр – эпикалық шығармалардың басты өзегі. Оларда өмір шындығы көркем тұлғалардың бойына жинақталып, солардың басында болатын қым-қуыт оқиғалар толқыны арқылы ашылады» [Молдаханов, 1999: 18]. Драматург тарихи оқиғаны басты желі етіп ала отырып, фольклорлық сарынының бірегейі эпостық баянның өзіндік үлгісін жасайды. Жырдың драмалық шешім табуында Сауран сұлтан сияқты образдардың енгізілуі де жазушының ескі әдебиетіміздің тұнық бұлағын қана ішіп, жақсы дәстүрлерін игере білгендігі. Халқымыздың бүкіл арман-тілегіне негіз болған қиял дүниесі небір ертеке, аңыз, жырларды дүниеге әкелген ғой. Сол кең ойлылық драматург қаламын кең тыныс беріп, эпостық сарынның жаңа түрге ие болуына мол мүмкіндік жасаған.

Қазақ елі «Аңырақай» аталған зор майданда жоңғардың бетін қайтарып, қайрат жасады. Үш жүздің ел болып бас қосып Әбілқайырды қол басы сайлады. Бұл бірігу де оңайға түспей талас- тартыспен шешілген еді. Қайып хан, Сәмеке хан, Барақ сұлтандар Әбілқайырдың бағын арттырып, дәрежесін көтергісі келмеді. Ел қамын ойлаудан гөрі әрқайсысы өз мәртебесінің биік болуына тырысты. Елдің бірігіп жоңғар бетін қайтаруына мұрындық болғандар халықтан шыққан батырлар мен билер еді. Драманың бастан-аяқ сюжеті фольклордағы эпикалық баяндау тәсілімен өрілген.

Ал лирикалық толғаныс фольклордағы басты сарындардың бірі десек, «Ант» драмасында бұл–басы ашық тұрған мәселе. «Лирика –нәзік сезімнің, жан-дүниеде болып жатқан көңіл-күй тебіреністердің көрінісі болғандықтан, кейіпкердің рухани әлемін барлауға, оның ішкі дүниесін танытуға мол мүмкіндік беретін жанр». Сол сияқты аталған драмада екі жастың бір-біріне деген ынтық сезімі, олардың алғаш аттарын естіген, одан кейін кездескен, тіпті мәңгілік ажырасқанға дейінгі барлық сәттері – тұнып тұрған лиризм.

Драмадағы ақ өлеңмен төгілген үзінділерге назар аударсақ, Сауран сұлтан мен Бопай қыздың, Әбілқайыр мен Бопай ханымның махаббат атты аңсардың қай тұстарынан көрініп тұрғаны, олардың сол күдіретке жеткені бар, жетіспей жүргені бар, жетіп айрылғаны бар, әлі дәмеленіп жүргені бар, әлі өкініп жүргені бар, өкінбей жүргені бар екендігі көркем берілген.

Қорыта айтқанда, фольклор қазынасын Ахтановтың пайдалануы түрліше сипатта көрінеді. Кейде түрлендіріп, жаңғыртып, фольклор ұғымының мәнін тереңдете, кеңейтіп алса, кейде бастапқы мағынасының аясында шектеледі. Бұл ретте мына пікір ойымызды тұғырлай түседі: «Фольклорлық элемент қашан да болсын ақынның шығармашылық мақсатына лайық алынады. Егер автор фольклорлық материалды, фольклорлық форманы шығармашылық електен өткізіп, жаңа шығармасының бойына біте қайнастырып пайдаланбаса, шығарма биік, идеялық көркемдік дәрежеге жете алмайды» [Молдаханов: 1999, 80]. Расымен де, фольклорлық элементтер ақын-жазушылар шығармасымен біте қайнасып, бір жүйеден табылып жатпаса, оның көркемдігі кемшін болар еді. Тахауи Ахтановтың «Ант» драмасы да осындай фольклорлық элементтерге толы және олар драманың көркемдігін одан сайын толыстырып тұрғанына куә боламыз.

Әдебиеттер

1. [Токбергенов Т.](#) Қос қағыс: мақалалар мен портреттер . – Алматы : Жазушы, 1981. - 281 б.
2. Ахтанов Т. Бес томдық шығармалар жинағы . – Алматы: Жазушы, 1984. Т.3 : Пьесалар. - 448 б.
3. [Тебегенов Т.](#) Қазіргі қазақ әдебиетіндегі драматургия// Ақиқат . - 2011. - №10.
4. Молдаханов.Ә. Мұхтар Әуезовтің көркем шығармаларындағы фольклорлық дәстүрлер // Оқу құралы. –Ақтөбе, 1999. - 128 б.

Tibbiy pedagogik yo‘nalish talabalarida milliy an’analar asosida bag‘rikenglikni rivojlantirish

Yuldasheva Mashxura Muzafarovna*

10.5281/zenodo.5686012

Annotation. The article describes the content of the process aimed at developing tolerance in medical pedagogical students on the basis of national traditions, ie in the context of the society of Uzbekistan, each student is born in a cultural and national environment with many positive aspects. It is emphasized that the definition of the content of education based on the socio-cultural, religious, national experience and centuries-old civilization of the Uzbek people is important in terms of forming the concept of tolerance in students.

* BuxDU o‘qituvchi, mashhurayuldasheva1973@gmail.com

МУНДАРИЖА

Rasmiy ochilish. Tabriklar		
<i>Hamidov O.H.</i>	<i>Rasmiy ochilish</i>	6
<i>Inoyatov A.Sh.</i>	<i>Tibbiyot va til mushtarakligi</i>	8
<i>Daminov M.I.</i>	<i>Til va madaniyat</i>	9
<i>Qahhorov O.S.</i>	<i>Davlat tili - millatning tirik nafasi</i>	10
<i>Xuseynova A.A.</i>	<i>Soha lingvistikasini rivojlantirish – davr talabi</i>	11
<i>Aslonova E.S.</i>	<i>Государственный язык – неотъемлемая часть духовной национальной культуры государства</i>	12
Yalpi majlis ma’ruzalari		
<i>Mengliyev B.R.</i>	<i>Tilshunoslik samara bersin.</i>	15
<i>Abuzalova M.Q.</i>	<i>Lingvistika va tibbiyot hamkorligi ijtimoiy zarurat sifatida</i>	17
<i>Чудакова В.П.</i>	<i>Психология пациента и этика врача</i>	22
<i>Ixtiyarova G.A.</i>	<i>Ginekologik kasallikni ifodalovchi tibbiy terminlar talqini</i>	25
<i>Мўратбек В.Қ.</i>	<i>Professor Q.Jўbanov уеңбектериндеги сөзтаңым негиздері (Q.Jўbanov сөзтаңымындаг ы лексикология мәселелері)</i>	27
<i>Adilova S.A.</i>	<i>Tilshunoslik va tibbiyot integratsiyasi (AQSHdagi ayrim universitetlar misolida)</i>	36
<i>Rajabov D.Z.</i>	<i>O'zbek tilini tadqiq etishda yangicha yondashuvlar</i>	40
1-sho'ba. Tilshunoslikda til, shaxs, jamiyat munosabatlari tadqiqi muammolari va innovatsion g'oyalar tizimini shakllantirish istiqbollari		
<i>Ahmedov B.Y.</i>	<i>Rus va o'zbek tillarida so'zlarning o'zaro tobe bog'lanishi: boshqaruv kategoriyasi</i>	42
<i>Akhmedov A.R. Po'latova S.M.</i>	<i>O'zbek shevalarini lingvo-geografik xaritalashtirish</i>	46
<i>Adizova N.I.</i>	<i>Leksik birliklarning milliy o'zlik ruhini ifodalashdagi roli (Erkin Vohidov dostonlari asosida)</i>	50
<i>Elova D.Q.</i>	<i>O'zbek tili milliy korpusi uchun so'zlashuv uslubiga xos so'zlarni teglash masalasig oid</i>	55
<i>Fayazova D.S.</i>	<i>Methodological approach in teaching process</i>	61
<i>Fayazova D.S. Shirinboyeva B.M.</i>	<i>Empowering languageskills through modern methods</i>	65
<i>Jo'rayeva D.R. Qo'shayeva N.E.</i>	<i>O'quvchilar va aholi imloviy savodxonligini rivojlantirishning dolzarb masalalari</i>	68
<i>Kurbonov A.M.</i>	<i>Tasks of effective use of the uzbek language</i>	71
<i>Mengliyev B.R. Hamroyeva Sh.M. Elova D.Q.</i>	<i>Qirg'iz va yoqut tili avtomatik morfoligik tahlil vositalari tajribasidan</i>	75
<i>Muxtorov E.M.</i>	<i>Vrach kasbiy mahorati tuzilmasida kommunikativ kompetentlikning o'rni</i>	79
<i>Мўратбек Б.Қ. Саламат Э.С.</i>	<i>Этнолингвистика – этностық болмысты ұлттық тіл арқылы таңым білу(Аймақтық лексика негизінде). Ethnolinguistics- knowledge of ethnic identity through the national language (based on regional vocabulary).</i>	84
<i>Orifjonova F. Orifjonova M.</i>	<i>Critically discussing student teachers' ideas</i>	88

<i>Ortiqova G. H.</i>	<i>Harakat tarzi shakllari va nutq</i>	93
<i>Saduaqas N.A.</i> <i>Ibragimov T.A.</i>	<i>Qazaq tilindegi dybyys saykestigi turaly</i>	97
<i>Sayfullayeva R.R.</i> <i>Abuzalova M.Q.</i>	<i>Til – millat ma'naviyati va madaniyati takomilining bosh masalasi</i>	102
<i>Tosheva D.A.</i>	<i>The use of examples of folklore in the description of the person</i>	104
<i>To'yeva Z.N.</i>	<i>Bayon –o'quvchining yozma nutqini tartibga solish vositasi</i>	111
<i>Salomova M.Z.</i>	<i>The role of teaching speaking through technology</i>	116
<i>Shoimqulova M.Sh.</i>	<i>The integration of technology into language teaching</i>	121
<i>Sharipova F. N.</i>	<i>Integrating technology in teaching listening skills</i>	125
2-sho'ba. O'zbek tili tibbiyot leksikografiyasi va terminologiyasini rivojlantirish ijtimoiy zaruriyat sifatida		
<i>Nazarova S. A.</i>	<i>So'z birikmasi – tibbiy atamalar “bunyodkori”</i>	131
<i>Nazarova D.G.</i>	<i>Lexicographic problems of the uzbek language</i>	136
<i>Rajabov D.Z.</i>	<i>Tibbiy birliklarning elektron lug'atlari xususida</i>	139
<i>Sobirova D.R.</i>	<i>Qisqalik – samarali tibbiy reklama yaratishning muhim omili</i>	141
<i>Toirov G.I.</i>	<i>Shifokor nutqining lingvistik xususiyatlari</i>	146
<i>To'rayeva Sh.</i>	<i>So'z birikmasi tibbiy terminlar tizimida</i>	150
<i>Xamidova G.Y.</i>	<i>Особенности преподавания медицинской терминологии на уроках русского языка как иностранного</i>	153
<i>Xojiyeva M. Y.</i>	<i>Shaxsni tavsiflovchi so'z birikmalarining tibbiyotda qo'llanilishi</i>	157
<i>Yokubova Sh. Y.</i>	<i>Tibbiy matnlarda obyektli birikmalarning voqelanishi</i>	161
<i>Yuldasheva D.N.</i> <i>Chullieva G.T.</i>	<i>Тонина и тон звука как медицинский эфемизм</i>	164
<i>Navro'zova M.G'.</i>	<i>Tibbiy birliklar tadqiqi</i>	172
3-sho'ba. Tibbiyot ta'limida lingvokulturologiya va psixolingvistikaning ahamiyati hamda dolzarbligi		
<i>Ahmadova U.Sh.</i> <i>Bozorova G.Z.</i> <i>Mirjonov N.N.</i>	<i>Tibbiyot sohasida perifrazarlar</i>	174
<i>Абдуллина А.Б.</i>	<i>Мұқағали Мақатаев әңгімелеріндегі психологизм</i> <i>Psychologism in the stories of mukagali Makatayev</i>	179
<i>Adizova Nigora</i> <i>Adizova Nodira</i>	<i>Alisher Navoiyning tibbiy qarashlari</i>	182
<i>Gafurova N.T.</i> <i>Hikmatov N.I.</i>	<i>Значение языка в развитии высшего образования</i>	185
<i>G'aybullayeva N.I.</i>	<i>Tibbiy lingvistik birliklar platformasining amaliy ahamiyati</i>	190
<i>Hayitov Sh.A.</i>	<i>Alisher Navoiy tib ilmi va tabiqlar haqida</i>	195
<i>Haydarova N.A.</i>	<i>The importance of metaphors usage in medical discourse</i>	200
<i>Jumayeva M.</i>	<i>O'zbek xalq maqollarida tibbiy birliklarning qo'llanilishi</i>	204
<i>Kobilova F.T.</i>	<i>The problems of research on methods of foreign filology teaching with innovative approach</i>	207
<i>Raximov M. M.</i>	<i>Linguotherapy as the method of treatment</i>	211
<i>Xalikova M.X.</i> <i>Teshayeva M.Sh.</i>	<i>Shoshiyning tibbiyot ilmiga bag'ishlangan “qonuni bositiy” asarida mavjud ayrim tibbiy atamalarning lingvistik tahlili</i>	214
<i>Niyozova M.F.</i>	<i>Davriy nashrlarda tibbiyotga oid tasviriy vositalarning</i>	218

	<i>qo'llanilishi</i>	
4-sho'ba. Tibbiy birliklarning lingvopoetik tadqiqi		
<i>Yusupova D.Y.</i>	<i>Tilshunoslikda evfemizm hodisasi talqini (H.Xudoyberdiyeva she'rlari asosida)</i>	222
<i>Қалиев Е.М.</i>	<i>«Ант» драмалық дастанының тарихи және фольклорлық негізі Historical and folklore basis of the dramatic saga "The Oath"</i>	228
<i>Yuldasheva M.M.</i>	<i>Tibbiy pedagogik yo'nalish talabalarida milliy an'analar asosida bag'rikenglikni rivojlantirish</i>	232
5-sho'ba. Amaliy filologiyani rivojlantirish - davr talabi		
<i>Ashurbayeva R.Q.</i>	<i>Yosh avlodda tibbiy madaniyatni rivojlantirishda ona tili fanining ahamiyati</i>	237
<i>Istamova S. I.</i>	<i>Taqlid so'zlarning tibbiyotda qo'llanilishi</i>	241
<i>Qobilova A.B.</i>	<i>O'zbek va ingliz tili tibbiy perifrazarining kognitiv-morfologik xususiyatlari</i>	245
<i>Toshtemirova S.</i>	<i>Tibbiyot lingvistikasi: vujudga kelishi, dolzarbligi, maqsad va vazifalari</i>	248